

Handläggare
Anita Cronholm
Telefon: 08- 50836247

Till
Äldrenämnden
den 13 december 2016

Motion av Ann-Katrin Åslund (L), Låt äldre som tillfälligt vistas i Stockholm välja hemtjänst

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr 106-1333/2016

Förvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Ann-Christine Hansson
Förvaltningschef

Raili Karlsson
Avdelningschef

Sammanfattning

I en motion till kommunfullmäktige yrkar Ann-Katrin Åslund (L) att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och äldrenämnden i uppdrag att ta fram ändrade riktlinjer för att möjliggöra för äldre som tillfälligt vistas i staden att välja hemtjänstutförare på samma villkor som äldre som är stadigvarande bosatta här.

När en äldre avser att vistas en kortare tid i en annan kommun än bosättningskommunen är vistelsekommunen skyldig att på begäran bl.a. verkställa bosättningskommunens beslut. Enligt socialtjänstlagen ska ersättningen för verkställighetskostnaderna betalas av bosättningskommunen enligt den ersättningsnivå som bosättningskommunen tillämpar för motsvarande insatser. Om bosättningskommunens ersättningsnivå skulle vara lägre än stadens nivå, skulle en valfrihet inom hemtjänsten för äldre som tillfälligt vistas i staden kunna innebära ökade kostnader för beställaren, i de fall den äldre väljer att hemtjänstinsatserna ska utföras av en privat hemtjänstleverantör.

Eftersom staden inte "äger" ärendet eller fattar biståndsbeslut finns heller ingen möjlighet till insyn. Det innebär dessutom att utföraren inte kan registrera i ParaGå och dokumentera i ParaSol. Dokumentationen för dessa personer måste därför ske manuellt.

Beträffande frågan om personer som tillfälligt vistas i staden inte kan få samma bemötande i Stockholm som i bosättningskommunen p.g.a. att de till vardags har en utförare med ett specifikt arbetssätt menar förvaltningen att såväl kommunala som privata hemtjänstutförare ska utföra hemtjänstinsatser av god kvalitet samt individanpassa dessa.

Enligt förvaltningens erfarenheter förekommer det att när äldre som tillfälligt vistas i staden och får hemtjänstinsatser, utförs insatserna av deras anhöriga. Kommunfullmäktige har fattat beslut att fr.o.m. 1 januari 2016 inte längre tillåta nya anhörig- och objektsanställningar i hemtjänsten. Förvaltningen menar att även denna omständighet talar mot valfrihet för äldre som tillfälligt vistas i staden.

Förvaltningen anser med anledning av det ovanstående att valfrihetssystemet inte ska vara tillgängligt för äldre som tillfälligt vistas i staden.

Ärendet

I en motion till kommunfullmäktige yrkar Ann-Katrin Åslund (L) att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och äldrenämnden i uppdrag att ta fram ändrade riktlinjer för att möjliggöra för äldre som tillfälligt vistas i Stockholm att välja hemtjänstutförare på samma villkor som äldre som är stadigvarande bosatta här. Motionären menar att en person som har behov av viss språkkompetens, specifikt arbetssätt eller etik missgynnas av att inte kunna välja utförare.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för Upphandling och Utveckling. Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 6 december 2016, det gemensamma för socialnämnden, äldrenämnden råd för funktionshindersfrågor den 8 december 2016 och förvaltningsgruppen den 7 december 2016.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Enligt socialtjänsten (SoL) 2a kap. gäller bl.a. följande angående frågan om ansvarsfördelning mellan bosättningskommun och vistelsekommun.

När en person avser att vistas en kortare tid i en annan kommun än bosättningskommunen, och till följd av hög ålder, funktionsnedsättning eller allvarlig sjukdom behöver stöd och hjälp

för detta, är vistelsekommunen skyldig att på begäran bl.a. verkställa bosättningskommunens beslut.

Enligt SoL ska ersättningen för verkställighetskostnaderna betalas av bosättningskommunen enligt den ersättningsnivå som bosättningskommunen tillämpar för motsvarande insatser. Denna nivå kan såväl understiga som överstiga stadens ersättningsnivå. Om bosättningskommunens ersättningsnivå skulle vara lägre än stadens nivå, skulle valfrihet inom hemtjänsten för personer som tillfälligt vistas i staden kunna innebära en ökade kostnader för beställaren, i de fall den enskilde väljer att hemtjänstinsatserna ska utföras av en privat hemtjänstleverantör. Eftersom staden i sådana fall inte kan ersätta den privata utföraren med en lägre nivå än den som följer av kommunfullmäktiges beslut, är staden skyldig att utge mellanskillnaden till den privata utföraren.

Om staden ändå skulle betala ut den lägre ersättningen till en privat utförare, skulle detta strida mot LOV samt utgöra avtalsbrott. Däremot skulle det inte vara otillåtet att utge ersättning med en lägre nivå till stadens verksamheter i egen regi, ifall hemtjänstinsatserna skulle utföras av dessa. Förvaltningen anser därför att valfrihetssystemet inte bör vara tillgängligt för äldre som tillfälligt vistas i staden.

Eftersom staden inte äger ärendet eller fattar biståndsbeslut finns heller ingen möjlighet till insyn. Det innebär dessutom att utföraren inte kan registrera i ParaGå och dokumentera i ParaSol. Dokumentationen för dessa personer måste därför ske manuellt.

Beträffande frågan om personer som tillfälligt vistas i staden inte kan få samma bemötande i Stockholm som i bosättningskommunen p.g.a. att de till vardags har en utförare med ett specifikt arbetssätt menar förvaltningen att såväl kommunala som privata hemtjänstutförare ska utföra hemtjänstinsatser av god kvalitet samt individanpassa dessa.

Vidare ska den enskilde, så långt det är möjligt, kunna välja när och hur stöd och hjälp i boendet och annan lättåtkomlig service ska ges. Förvaltningen anser därför att den enskildes behov individanpassade insatser i dessa fall kan tillgodoses av stadens hemtjänstenheter i egen regi.

Avslutningsvis vill förvaltningen ange att det, enligt förvaltningens erfarenheter förekommer att när äldre som tillfälligt vistas i staden och får hemtjänstinsatser, utförs insatserna av deras anhöriga.

Kommunfullmäktige har fattat beslut att fr.o.m. 1 januari 2016 inte längre tillåta nya anhörig- och objektsanställningar i hemtjänsten. Förvaltningen menar att även denna omständighet talar mot valfrihet för äldre som tillfälligt vistas i staden.

Bilagor

Motion Låt äldre som tillfälligt visats i Stockholm välja hemtjänst av Ann-Katrin Åslund (L).

INKOM

2016 -10- 12

Äldreförvaltningen

Till berörd remissinstans

Dnr 150-729/2016

**Angående motion om att låt äldre som tillfälligt
vistas i Stockholm välja hemtjänst**

Detta gäller remissvar på motion ”Låt äldre som tillfälligt vistas i Stockholm välja hemtjänst”

Dnr: 106-1333-2016

Remisstiden sträcker sig till den 18 januari 2017, vilket vi ber er respektera. Om det av några skäl inte är möjligt för er att inkomma med svar inom utsatt tid måste en kontakt tas med den för ärendet ansvariga personen på roteln.

Ansvarig handläggare/borgarrådssekreterare på Äldre- och personalroteln är Lina Hultman, tfn 08-508 291 19.

Remissvar skickas till:

- Äldre- och personalroteln digitalt i **Word-format**. Ange KS:s diarienummer som namn på ärenderubrik. Ex: KS 314-331-2004
- KF/KS kansli i **pappersform**.

Bilagga **inte** remissunderlaget. Det finns redan diariefört i kommunstyrelsens diarium.

Häfta **inte** ihop handlingarna.

Adresserna är följande:

Rotelns e-post: Funktion SLK RVIII-remissvar eller
RVIII-remissvar.SLK@stockholm.se

KF/KS kansli, Stadshuset, 105 35 STOCKHOLM

Med vänliga hälsningar

Äldre- och personalroteln

Remitteringsmapp**Ärende: Låt äldre som tillfälligt vistas i Stockholm välja
hemtjänst**

Inkom till KF/KS kansli den 5 september 2016

Behandling i övrigt:

För yttrande senast: 18 januari 2017

SLK för yttrande senast: 1 februari 2017

Stadsdelsnämnderna   Facknämnderna   Övriga Enskede-Årsta-Vantörs
Östermalm

Äldrenämnden

SLK
PRO
SPF
Vårdföretagarna

92.

STOCKHOLMS STAD	
Kommunstyrelsen	
Registratör:et	
Ink.	2016 -09- 0 5
Dnr:	106-1333/2016
Till:	R.F.U.

Låt äldre som tillfälligt vistas i Stockholm välja hemtjänst

En äldre person som är i behov av insatser enligt socialtjänstlagen har rätt till samma insatser även då hen vistas i en annan kommun än den där hen stadigvarande är bosatt. Vistelsekommunen ansvarar då för att se till att insatserna utförs, medan det ekonomiska ansvaret åvilar bosättningskommunen.

Slentrianmässigt torde man kanske se på Stockholm som en kommun man flyttar ut ur, inte till, när sommaren kommer och man känner längtan till landet. Men givetvis finns det äldre som av olika skäl tillfälligt vistas i Stockholm under en kortare eller längre tid, fast de är bosatta i andra kommuner.

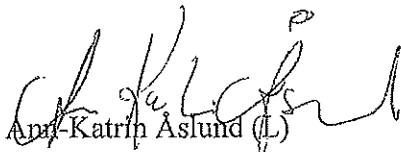
I dagsläget omfattas dessa äldre inte av valfriheten. Enligt Stockholms stads riktlinjer ska den äldre ställa sin ansökan till en specifik stadsdelsförvaltning, och hemtjänsten ska utföras av den förvaltningens kommunala hemtjänst.

Det gör exempelvis att en äldre person som är i behov av specifik språkkompetens kan få svårt att få den hjälp hen behöver. Och det gör att en äldre som till vardags har en utförare med ett specifikt arbetssätt eller etik inte kan få samma bemötande i Stockholm även om utföraren är verksam i båda kommunerna.

I andra kommuner, exempelvis Österåker eller Värmdö, omfattas äldre som tillfälligt vistas i kommunen av samma valfrihetssystem för hemtjänst som de stadigvarande bosatta äldre. Det finns ingen anledning för Stockholm att inte tillämpa samma princip. Det är dock viktigt att informera om de möjligheter som finns för äldre att få vägledning i sitt val genom Hitta och jämför service och Äldre Direkt.

Med anledning av det ovan anförda yrkar jag:

Att kommunfullmäktige i enlighet med vad som ovan anförts ger äldrenämnden i uppdrag att ta fram förslag på ändrade riktlinjer för att möjliggöra för äldre som tillfälligt vistas i Stockholm att välja hemtjänstutförare på samma villkor som äldre som är stadigvarande bosatta här.

Ann-Katrin Aslund (L)